

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrt leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . " 15.—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Srditi boji pri Gorici.

Boji na Goriškem se noč in dan nadaljujejo. — Nove italijanske čete. — Bombe na Valono in Solun. — Ruska ofenziva nekoliko ponehala. — Ruski vojni minister odstopil. — Uspeh pri Malancourtu. — Rumunski armadni zbor ob bolgarski meji.

Pariška posvetovanja.

Oči bi zapirali pred resnico, ako bi ne hoteli priznati, da igrata v sedanjih svetovni vojski, kar se narodnih plemen tiče, obe germanski plemeni, Nemci in Angleži, vodilno ulogo. Nemci v skupini osrednjih držav. Angleži v ententi.

Angleži so dosedaj v ententi precej narahlo puščali vajeti. Sami so se odtegovali prelivanju krvi, a za to so dovoljevali Francozom in Rusom, da krvavijo, kjer hočejo in kako hočejo. Francozi in Rusi so se te prostosti posluževali v obilni meri. Sedaj pa je že steklo toliko francoske in ruske krvi, da nastaja za Anglijo nevarnost, da bodo njeni vazali popolnoma izkrvaveli. Z izkrvavenjem pa bi nastala nevarnost za Anglijo. Za to je treba prelivanje francoske in ruske krvi organizirati. V to svrhu se je sklicala pariška konferenca. Prisostovati so smeli tudi Srbi kakor slaba vest za Ruso, in Italijani, da se bolj trdno uprežejo v angleški jarem. Sklenilo se je enotno postopanje v vojaških, gospodarskih in diplomatičnih vprašanjih, vse seveda v večjo varnost in korist angleškega imperija.

Angleži hočejo vojaško enotno postopati! Kje pa? Na francoski fronti je njihovo število v primeru s francoskimi četami čudovito majhno. Tukaj bodo seveda morali enotno postopati, kajti razmere jih silijo v to. Istotako bodo morali braniti svojo kožo v Iraku. Toda večino svojih čet imajo Angleži v Egiptu, v Indiji, v Afriki in pred Solunom. V Egiptu in pred Solunom ne bo v doglednem času ofenzive. V Afriki nastopajo Angleži počasi in previdno, v Indiji pa imajo čete samo za varstvo, da ne izbruhne upor. Angležem je torej lahko sklepati, da morajo zdaj četverosporazumovi začeti enotno krvaveti.

Tudi gospodarsko hočejo enotno postopati! To

se pravi, Angleži hočejo ves uvoz v nevtralne dežele poangležiti in tudi izvoz spraviti na angleške trgovske ladje. Ko se angleška trgovina ustali, potem lahko pride enkrat mir, posebno ako se Angležem ne bo delalo težav. Kajti kdo se ne smeji, ako misli, da hočeta tudi Rusija in Italija v svetovni trgovini postopati enotno, ko je njiju svetovna trgovina ali še v povojih kakor v Rusiji, ali pa je sploh ni kakor v Italiji.

Da hočejo diplomatično enotno postopati, to je nekaj, česar ne razumemo prav. Kajti Anglija, Rusija in Francija so itak v vseh važnih rečeh že dosedaj enotno postopale. Ali je ta sklep storjen samo za Italijane? Italijani dosedaj niso bili edini misli z entento glede srbskih, črnogorskih in grških aspiracij in tudi napram Nemčiji so hodili svoja pota.

Da se je dosegla v Parizu enotnost, pomeni zopet velik angleški uspeh v krogu entente.

Konferenca zastopnikov četverosporazuma v Parizu, o kateri se je toliko bobnalo po svetu, je bila dne 28. marca končana. Vršila se je samo dne 27. in dne 28. marca. Splošno pozornost je vzbudilo dejstvo, da Rusija in Črnagora na konferenci niste bili zastopani. Črnogorski kralj je torej, kakor se iz tega razvidi, popolni ujetnik francoske vlade, katera mu niti toliko svobode ne privoščiti, da bi se smel on, ali kateri njegovih ministrov udeležiti pariškega posvetovanja. Srbi so bili na posvetovanju zastopani, kar znači, da četverosporazum srbskega vprašanja ne bo pustil v nemar. Da ruskih zastopnikov ni bilo v Pariz, se različno komentira. Sicer pa je Rusija izjavila, da se bo kljub svoji odsotnosti držala pariških sklepov. In to je glavno! Sklepi pariške konference, ki so se razglasili, so sledeči:

1. Enotno in solidarno postopanje pri vojaških podjetjih. Generalni štabi vseh, v četverosporazumu združenih vojskujočih se držav, bodo postopali po enotnih vojnih načrtih.

2. V diplomatičnih vprašanjih bodo postopale ententne države enotno in solidarno, da s tem pokažejo nezlomljivo voljo, da hočejo vojsko nadaljevati do končne zmage.

3. Četverosporazumove države bodo enotno postopale tudi v gospodarskih vprašanjih. V to svrhu bo zborovala v Parizu stalna gospodarska konferenca, ki bo posebno morala skrbeti za to, da se vse združene države dovolj preskrbijo z živili in drugimi potrebnimi predmeti, a da se sovražniku (Avstriji, Nemčiji, Bolgariji in Turčiji) zabrani dovoz živil. Konferenca je tudi sklenila resolucijo, v kateri se zahteva, da se naj skuša preprečiti nadaljno zvišanje prevoznih tarifov.

Ali se bodo dali ti sklepi tudi dejanski izvršiti? To je vprašanje, na katero niti kolovodje četverosporazuma ne vedo sigurnega odgovora. V vojaškem oziru bo težko šlo. Italija se je že do sedaj krčevito branila pošiljati svoje čete na druga bojišča. Ruskih čet tudi ne morejo drugod uporabljati. Menda hočejo ofenzive skupno ob enem času izvršiti. V diplomatičnem oziru enotno postopati, se pravi, da nobena država ne sme sklepati posebej miru, in se sploh sama ne sme pogajati s sovražnikom. A največ pa si ententa obeta od skupnega gospodarskega boja proti nam. Izgladiti nas hočejo s tem, da nam popolnoma zaprejo uvoz čez nevtralne dežele.

Iz teh sklepov se vidi, da hočejo naši sovražniki nadaljevati vojsko do skrajnosti. Treba bo tudi na naši strani napeti vse sile, da bomo zmagali v vojaškem, v diplomatičnem in gospodarskem oziru.

LISTEK

„Kaj delajo trapisti.“

„Brat Gabriel Giraud in njegova ustanova v Rajhenburgu. Slovencem priredili menihi njegovega samostana.“

Dr. —j—. Kako si zašla ti, visoka pesem tihote in miru, v sedanji vojni šum in hrup? Tako smo se vprašali, ko smo dobili v roko že odzunaj prikupljivo knjižico z gornjim naslovom. Toda videli smo, da je knjiga nastala še pred vojsko in da sta jo le tiskanje in vezanje zavlekli v vojskin čas.

Sicer pa rajhenburški grad, sedanji samostan oo. trapistov, oveva bojna zgodovina. Leta 1127, pravi rajhenburška kronika, je dal Konrad, nadškof solnograški, postaviti trdnjavo na gori proti navalom Madžarov. Po zgledu Karola Velikega so namreč v tistih časih dajali vladarji škofom tudi posvetno oblast nad njihovimi škofljani, da ustvarijo cerkvene kralju popolnoma udane fevdnike, v protitežje posvetnim oblastnikom, ki so bili v isti dobi huda nadloga za cele okraje ter vladarjem proti zunanjim sovražnikom večkrat skrajno nezanesljiva opora. In školje so začeli kakor posvetni plemiči staviti vsepovsodi na težko pristopnih krajih in hribih gračove, državi, sebi in ljudstvu v zavetje ter obrambo proti sovražnikom. Rajhenburški grad je bil postavljen proti pogubonosnim madžarskim navalom. Solnograški škofje so dajali Rajhenburg izprva v fevd, pozneje pa so ga

prodali vitezom Rajhenburškim. Njila imena čitamo zopet pogosto v vojskinih knjigah. Posestniki so se pogostoma menjavali. Leta 1881 so kupili rajhenburški grad oo. trapisti. Z njimi je prišel v samostan njih največji dobrotnik, brat Gabriel Giraud. Njemu, gmotnemu ustanovniku rajhenburškega samostana, je pravzaprav posvečena knjiga. Kar je več, je okrasek, a lep, zanimiv okrasek.

Kdor misli, da ni več svetnikov na svetu, naj čita življenjepis brata Gabriela Girauda. Hodil je okrog, dobrote deleč. Svojo roko je odpiral ubožcu in svoje dlani iztegoval siromaku. Njegova dobrotljivost je bila neusahljiva. Njegova podoba zraste pred našimi očmi v gigantsko veličino.

Brat Gabriel izhaja iz milijonarske rodbine. In bil je tudi sam milijonar. Rodbina je posedovala tovarne in trgovino s svilom. Brat Gabriel se je po dovršenem srednješolskem študiju posvetil vodstvu očetovih tvornic in trgovine. Bil je jako delaven, bistroumen, vedno skrben v tem poslu. Toda Bog ga je namenil za druge naloge. Dne 17. junija 1871 je vstopil v trapiški red.

Življenje v tem redu se slika od slabo informiranih in večkrat obenem tudi hudobnih ljudi z najtemnejšimi barvami. Vsakdo je že slišal ali čital: Trapist nikdar ne govori ali, če v svojem večnem molku kedaj izpregovori, črhe samo ta tužni pozdrav: Memento mori! Brat, spominjaj se, da umreš! Mesa nikdar ne je, razven kadar pride Božič na petek (1). Trapist leži v krsti in vsako jutro zajame lopato zemlje iz svojega lastnega groba. Ako zbolí, ga zapustijo ležečega na slami in pepelu, s kozarcem vode ob strani. Kakšno življenje, hujše kot sama smrt,

kličejo eni s pomilovanjem! Kako, pravijo drugi, da sedanje državne postavbe morejo dopuščati takšno samomoritev? In sv. Cerkev, ki tako modro skrbi, da se božje zapovedi izpolnjujejo, kako to, da odobrava, da se peta zapoved tako očitno krši? Odkod prihaja ta pretirana ljubezen do groba? Gotovo iz obupa, nezdravega uma ali pa iz neusmiljenega nemira vesti.

Takšni so pojmi večine ljudi o trapistih. Kdor hoče zvedeti resnico o trapiškem redu, bo jo našel tudi v napominjani knjigi. Dobil bo pravo spoznanje o tem toliko obrekovanem redu, a s spoznanjem tudi visoko spoštovanje.

Trapiški red je reformiran cistercijanski red. Imenuje se po samostanu La Trappe v olinski pokrajini na Francoskem, kjer se je začela reforma. Izvršil jo je Armand Ivan pl. Rance. Leta 1663 je postal opat samostana La Trappe. Z neustrašljivo gorečnostjo je delal na to, da preotbrazí to hišo, tako da so bili njeni menihi po svojih strogih čednostih kmalu v občudovanje in izpodbudo vsemu svetu.

Velika večina rajhenburških trapistov je Slovencev. Sicer imamo Slovenci, našim razmeram primerno, pretežno samo uboge redove, frančiškane in kapucine. Toda kakor hitro smo začeli gospodarsko iti nekoliko kvišku, prišel je med nas tudi red industrialcev in podjetnikov, trapiški red. V vseh gibah se pozna rast in razvoj vsakega posameznega naroda. Odkar se je nekoliko bolj povzdignila tudi naša produkcija inteligence, imamo že tudi slovenske naselbine jezuitov v Ljubljani in v Gorici, red inteligence. Salezijanci prihajajo k nam, odkar imamo in rabimo bolj racionalno kmetijstvo in bolj razvito o-

Hrvati in gospodarsko zblizanje z Nemčijo.

Na seji zveznega sveta hrvatskih industrijalcev je predsednik Vilim pl. Remer izvajal, med drugim, o gospodarskem zblizanju z Nemčijo tako le: Na pogajanjih glede gospodarskega zblizanja z Nemčijo smo se, z ozirom na njih bolj teoretičen značaj, udeleževali za sedaj le v svrhu orijentacije. Z ozirom na tesne vezi, ki nas danes politično in militarno spajajo z našim mogočnim zaveznikom, smatramo tudi mi željo po ustvaritvi tesnejših gospodarskih odnosov do nemške države za naravno in opravičeno. Oblika in obseg tega zblizanja bosta mogla biti predmetom za resna pogajanja šele v tistem trenutku, ko posledice te silne vojne zadobe vsaj deloma stalen značaj. V svrhu temeljite priprave obsežnega materiala za rešitev teh težkih vprašanj smatramo nadaljevanje s temi, četudi za sedaj le teoretičnimi razpravami kot zelo koristno in tudi potrebno in se jih ne bomo zato tudi nadalje udeleževali. Pri tem bomo vedno izhajali s stališča ohranitve popolne politične in gospodarske samostojnosti in pravice do samodoločanja naše monarhije, za katero najboljši sinovi naše domovine prelivajo danes potoke krvi. Posebno vrednost pokladamo v popolno svobodo akcije monarhije na Balkanu, ki je z ozirom na naš zemljepisni položaj in stare tesne odnose največje važnosti za nas. V tej smeri se bodo morali ustvariti taki predpogoji in garancije, ki zagotovo monarhiji prioriteto v gospodarskem prometu z Balkanom.

Tu je avtoriteta na gospodarskem polju in poklican glasnik hrvatske industrije povedal dovolj jasno, kako dolga bo še pot do rešitve težkega gospodarskega problema — veliko daljša in težavnejša, nego pričakujejo tisti, ki menijo, da se gospodarska vprašanja rešujejo s srcem in ne z računajočim razumom ter s številkami.

Majhni narodi se predstavljajo.

Potek vojnih dogodkov je prinesel sovražnim državam grenko razočaranje: uveril jih je, da so bili zgrešeni njihovi računi, zasnovani na pričakovanju, da monarhija nima odporne sile vsled nasprotnosti med njenimi narodi. Sedaj vidijo, kako junaško in rama ob rami se narodi avstro-ogrske monarhije bore za skupno jim domovino.

Označena kriva domneva o naši državi ter o razmerju narodov do nje je bila močno razširjena v zunanjem svetu in zato so jo sovražniki stavili v svoje račune kot važno, ako ne odločilno postavko za izid sedanje silne borbe.

Prevarili so se. Če si pa stavimo vprašanje, odkod ta kriva domneva glede razpoloženj narodov do

lastne monarhije, imamo odgovor na dlani: ker zunanji svet ne pozna teh narodov, njihove duše, njihovega čustvovanja. Bore se med seboj, bore se tudi proti uredbam v monarhiji, ki so jim škodljive ali ki jih ovirajo v njihovem razvoju! Bore se za svoje narodne pravice, za pogoje samosvojemu življenju, bore se tudi za preosnove, ali zvestoba njihova do države same je ostala neomajna in so jo posvedočili v tej vojni vnovič s sijajnimi čini nenadkriljivega junaštva. To je tisto grenko razočaranje za sovražne države.

Ali krive sodbe v zunanjem svetu niso bile še najhujše zlo za te narode. Hujše zlo je v dejstvu, da so jih do te vojne mnogokje krivo sodili tudi v notranjem monarhiji, ker jih niso poznali, ker so v mnogokaterem pojavu, ki je izhajal iz ljubezni, zvestobe in skrbi do svojega, videli nemar ali celo izdajstvo na skupnosti.

To je bilo veliko zlo za narode. Mnogo so pretrpeli grenkega — moralčno in v pogledu svojih narodnih aspiracij — v glavnem zato, ker jih svet ni poznal: ker ni poznal njihove duše, njihovega čustvovanja in njihovih namenov v razmerju do naše monarhije.

Temu zlu treba odpomoči. Razpršiti treba krive sodbe in domneve o njih, oziroma z živo besedo podkrepiti dokaze, ki jih dajajo ti narodi na bojiščih s svojo srčno krvjo. V ta namen treba seznanjati javnost z narodi. Svet mora dobiti pravo orijentacijo o njih!

To bodi ena prvih nalog naših intelektualcev, duševnih prvakov narodov. Dr. Krek je začel izvrševati to nalogo prvi. O njegovi knjigi še dobimo natančno poročilo in oceno. Med tem je izšla v založbi Xeinen v Lipskem nova knjiga v nemškem jeziku, ki jo je spisal učenjak dr. Milan Kovačević pod naslovom „Hrvatje prihajajo!“ (Die Kroaten kommen). Z vsebino knjige se ne moremo baviti tu in zadoščaj, če ji označimo tendenco: poučuje zunanji svet o Hrvatih, njihovih aspiracijah in njihovem razpoloženju do monarhije. Pozdravljamo to knjigo, ker uspeh tega pojasnjevalnega dela bo prihajal v prilog še tudi nam Slovencem, ker smo teritorialno, po krvi, po jeziku in naši psihi v najožjem sorodstvu s hrvatskim narodom.

Dobivanje strojlne skorje.

Stajersko cesarsko namestništvo nam je poslalo sledeči spis, ki ga radi važnosti v celoti priobčujemo:

Kakor pri vseh neobhodno potrebnih predmetih, tako se je vrgla špekulacija tudi na strojlne snovi, katerih cena se je v komaj pol leta zvišala za več kakor za osemkratno. Da se temu navijanju cen napravi konec, se je čutila vlada prisiljena, z ukazom trgovskega ministrstva z dne 24. septembra 1915, dogovorno s poljedelskim ministrstvom in deželnoobrambnim ministrstvom določiti najvišje cene za strojila, ob enem pa tudi zapleniti vse zaloge istih, oziroma ufešniti prosto pravico prostega razpolaganja z njimi; na primer za smrekovo skorjo iz planinskih dežel, zdravo, suho, k večjemu po 35% kosmate (luskata), za stot: v zvitkih 30 K, za zlomljeno ali stolčeno 36 K prosti vagon, med tem, ko je znašala cena pred enim letom za deželo zmletu skorjo 3 K, za fino zmletu 4 K. Gre se torej za to, da se pridela v prihodnjem letu kolikor mogoče obilo smrekove skorje.

S tem se ne bo izvršilo samo patriotsko delo, ampak tudi napravila dobra kupčija.

Smrekovo lubje je, kakor znano, do starosti kolnate velikosti gladko; pozneje grapavo (krastovo). Sedež pri strojarji kemično učinkujočih delov je lika (lubje, ličje, koža). Smrekova skorja vsebuje 7—13% strojila (po Jeserju 5—15%), in sicer vsebuje smrekova skorja 30- do 40letnih, na peščenati ilovici rastočih nasadov največ. Zatorej bo za izdelovanje smrekove čreslovine v prvi vrsti treba gozde pretrebiti. A pri sedanji veliki potrebi bo pa tudi krastova (grapava) skorja do gotove mere porabna, tako da se bodo v ta namen tudi lahko porabljala taka drevesa, ki so že za sekanje pripravna. Skorja se dobiva v soku od aprila do avgusta, ker se da skorja v tem času najlažje olupiti od lesa (omezgati). Torej se lahko začne skorja pripravljati takoj z začetkom poletnega sekanja. Skorja sveže posekanega in vej obrezanega debela se razpara do lesa in na to s sekiro, z železom za čreslo ali tudi z navadnim, ploščnato zaostrenim lesom olup v 1—1.5 m dolgih, obsegu debela primerne širokih pramnih. Zahtevajo se dolžine 1.58 m. To ni nič drugega, kakor v trgovini neodstranljiva stara mera, namreč 5 čevljev. Dolžine nad 1 m pripomorejo samo k boljšemu skladanju pri transportu in nimajo sicer nikakega drugega pomena. Vsak kos se zvije z lubjem na znotraj. Zvitke je treba sušiti na kozlih ali jih razobesiti na med vilami ležeč kočni oder in se pokrijejo zgoraj z enim ali z več skladi nezvite skorje. Primerno bo, ako se kosi skorje naložijo samo narahlo in priprosto ter tako, da pride zrak do njih in da so vendar ovarovane pred dežjem. Ker voca strojila izpere, je skorja čim manj z dežjem sprana, tem več vredna. Torej je največjo važnost polagati na to, da se skorja dobro olup in kadar je suha, kar najhitreje odvažajo iz gozda na stope za čreslo. Skorja, ki je postala vsled dežja in snega črna, je malo vredna. Gozdni posestnik bo torej moral tudi skrbeti za to, da je mogoče skorjo odvažati še v poletju in ne morda še le, ko zapade sneg. Po Burkhardtju da 11 kubičnih metrov neolupljenega ali 10 kubičnih metrov olupljenega lesa 1 kubični meter skorje; to bi bilo pri preračunskem faktorju od 0.15 okrog 6.5 kubičnih metrov. V splošnem se pa lahko smatra, da od 100 kubičnih metrov ni več kakor povprečno 35 kubičnih metrov čresla. Za lupljenje, zvižanje in zlaganje za sušenje potrebuje en moč 0.25—0.35 dni. Izdelovanje se bo najbolj vršilo takoj po posekanju, ker gre z istim ob enem roku v roki. — Skorja se prodaja ali po številu zvitkov, po kubični meri, v nekaterih krajih tudi po metrih dolžine suhe skladane skorje ali pa po teži. Večinoma je običajna prodaja po prostorninski meri. V ta namen bo treba zvitke, ker se močno usušijo (15—20%), najbolje skladati neposredno pred „merjenjem“, pri tem gre 38—51 kubičnih kosov na 1 kubični meter; lahko se pa tudi s poskusi preračunijo preračunski faktorji za dolgotni meter ali suh sklad, tako, da ni treba prekladati.

Ako se glasi dogovor na skladanje loko vagon, tedaj seveda merjenje v gozdu lahko odpade in se vrši šele na postaji. Spravljanje v gozdu posušene skorje k odvoznim potom pride razmeroma precej drago, ker se jo mora večinoma prenašati. Ceneje pride transport po železnici, ker je skorja lahka (za kubični meter 150 do 175 kilogramov), tako, da je možnost voz nakladati omejena samo od njegove prostornine. Lahko se naloži na velik voz do 16 kubičnih metrov. Enotni postavki voznine so seveda odvisni od krajevnih razmer.

brt. Kongregacija lacaristov je potrebna za naše globoko verske potrebe. In s tem smo gotovi. Najbližji so nam seveda frančiškani in kapucini, ubogi kakor masa našega naroda, a ljubi in dragi so nam tudi vsi drugi, ker jih je poklical med nas razvoj in značaj našega naroda v sedanjem času.

Sedaj v vojskinem času izhaja veliko čtiva, ki je brez vsake vrednosti. A kdor hoče čitati knjigo, ki se čita zanimivo kakor roman, razodevajoč nam popolnoma novo življenje, in ki se čita ob enem kot zanimiv zgodovinski opis, naj si nabavi knjigo: Kaj delajo trapisti ali Brat Gabriel Giraud. Pisatelj ni imenovan. Toda njegov slog je poln blagolasje, milobe, prikljupljiv, pozna se mu le, da se je pisatelj v poznejših letih učil slovenščine.

Knjiga stane broširana 2 K 50 v. v platno vezana 3 K 50 v in se dobiva pri oo. trapistih v Rajhenburgu, Stajersko.

V Monakovem.

Modrijan, ki je nekoč izrekel krilate besede: „Pod solncem ni nič novega!“, bi sedaj prišel do nasprotnega prepričanja, če bi se po dal v bavarsko prestolno mesto, v Monakovo. Vse deske, na katerih so bili poprej nabiti lepaki in kričeča vabila z raznimi vabljivimi slikami na kinematografske predstave, so nekam izginile, da ni o njih nobenega sledu. Je to nekaj, o čemur bi pred vojsko nikdo ne bil niti sanjal. Kam so li nekam izginile tiste velikanske slike in podobe, predstavljajoče prizore umorov, grozodejstev, pikantnosti iz ponočnega velikomestnega življenja, ki so že od daleč vabile občinstvo k raznim predstavam v kinematografe? Z enim samim krepkim udarcem jih je odstranila železna volja monakovskega

zapovedujočega generala. Zoper to odredbo ni nobenega ugovora, ne preostaja ničesar drugega, kakor ukazati se pokoriti. Bil je že skrajni čas, da se je našlo najboljšo sredstvo zoper pohujšljivi kino — to kugo, ki mori našo mladino. Istočasno je zapovedujoči general izdal tudi odredbo, ki določa, da je osebam, starim manj kakor 17 let, še celo v spremstvu odraslih, prepovedano obiskati kino-gledališča, v katerih se uprizarjajo igre, ki zastrupljajo mladino. Dovoljenje so samo kinematografske gledališke predstave za učence, ki pa morajo uplivati na mladino vzgojevalno in poučno, ne pa kvarljivo. Če bi bila pred vojsko izdala policija ali kak druga državna oblast to zaštevno odredbo, bi bil nastal v liberalnem in rudečem taboru krik, kakor če bi se bil svet podrl! Toda vojaška oblast, ki ni vajena odstranjevati zla in nedostatke z rokavicami, je šla še korak dalje. Izdala je povelje, da smejo osebe, stare manj kakor 17 let, samo v spremstvu odraslih oseb obiskati hotele, gostilne in kavarne, po 9. uri zvečer je pa tudi še v spremstvu odraslih oseb prepovedano obiskovati mladini, stari manj kakor 17 let, gostilne, hotele in kavarne. Pametnejše odredbe, kakor je ta, si sploh nihče misliti ne more. Neštetokrat so se nudili po gostilnah obžalovanja vredni prizori, ko so posedali stariši pozno v noč s šolo obiskujočimi otroci v zaduhlih in zakajenih gostilnah, kjer so se slišale iz ust opijanjenih oseb besede in izrazi, ki so hujše, kakor strup učinkovali na otroško dušo. In otrok, ki se je mudil v spremstvu starišev do polnoči in še dalje po gostilnah, naj gre zarano jutraj v šolo in naj v šoli napreduje? Neizprosna vojaška oblast je šla še dalje: posegla je še celo v higijeno in izdala odredbo, ki določa, da se osebam, ki še niso dovršile 17. leta, ne sme prodajati ne tobaka, ne smok in tudi ne ci-

garet, tega pravcatega samomorilnega orožja naše mladine. Po ulicah si naletel na vsak korak na dekce s cigaretami v ustih, ki še niti 10. leta niso dovršili. Toda še večji strup, kakor nikotin in alkohol so bile za mladino slabe in pohujšljive knjige z mikavnimi in vabljivimi napisi in slikami, ki so se nahajale v raznih izložbenih oknih knjigotračev. Kar čez noč je izginila ta umazana literatura iz izložbenih oken. Odstranila jih je naredba, katero pozdravlja z radostjo vsak, komur je na srečo duševni blagor mladine. Naj se pomisli, da je šele pred kratkim izvršil v Monakovem ljudskošolski učeneec samoumor iz baje neznane vzroka, toda vzrok samoumora je prav dobro znan — v samoumorilčevem žepu so našli vse polno pohujšljivih knjig in umazanih romanov.

Vsakdo bi si bil mislil, da vojaškemu poveljstvu sedaj ne preostaja ničesar več, kar bi se dalo zboljšati potem kratkega povelja. Toda temu ni tako. Železna vojaška roka se je dotaknila neke stvari, ki se imenuje pravcati „Noli me tangere“, „ne dotakni se me“ — ženske mode. Dotična odredba se glasi: „V lamskem letu so bila v modi ozka in kratka krila ter čevlji z nizkimi petami, letos pa obetajo postati moderna zelo široka in dolga krila z visokimi petami in čevlji. Ženstvo se naj odreče tej neumni nošnji in prihrani bi se velike množine blaga in usnja, ki bi se naj uporabljalo za važnejše namene.“ Ta poslednja naredba je sicer izdana v obliki želje, je torej zelo galantna, toda ženstvo bo moralo to željo vojaške oblasti dobro razumeti in se po nji ravhati, sicer bi sledile občutne denarne kazni. Gorje tistemu, ki bi si bil pred vojsko drznil pisati kaj proti ženski modi! V Monakovem je pa sedaj železna volja poveljujočega generala storila v splošni blagor človeštva iniciativo, ki naj najde posnemovalcev tudi drugod.

Smrekova skorja se lahko odda na skladu ali pri nakladanju na postaji. Prvemu je dati prednost, ker prodajalec odklanja odgovornost za pravočasno doposiljatev, ki je pri sedanjih razmerah vedno negotova. Na drugi strani bo pa v pogoje vzeti določbo, ki nalaga kupecu odvažanje izdelane skorje do gotovega roka. Izdelovanje in donajanje do gozdnih potov bo uspešneje izvršiti po lastnih delavcih. Stroške mora povrniti kupec.

Končno se bo z ozirom na red najvišjih cen, ki določa cene po teži, priporočalo, preiti od prodaje po prostorninski meri na mero po teži.

Pri posebnih visokih cenah je „izmera“ po prostorninskih metrih tudi presurova. Ako se naj oddaja skorja kot česlo, tedaj je treba vpoštevati, da naša izraba od 1 prostorninskega metra skorja 90–100 kg (ako se krastova skorja ostrže, znaša izraba približno 20% manj), kakor je česlo bolj debelo, ali tineje zmlato.

Italijansko bojišče.

V sredo, dne 29. marca, so začeli Italijani zopet z vso silo napadati našo soško fronto. Zdi se, da se je začela peta soška ofenziva nadaljevati. Saj je tudi naš generalni štab razglasil, da se je opazalo na Benečanskem veliko premikanje čet v smeri proti soški fronti.

Kmalu se bo pokazalo, ali se je Italija v Parizu udala in obljubila, da bo dala svoje čete tudi za druga bojišča na razpolago. Verjetno ni. To je čitati tudi med vrstami laških generalštabnih poročil, ki se glasijo jako klaverno.

Salandra in Sonino sta se že vrnila iz Pariza, Cadorna se vrne v soboto, dne 1. aprila.

Na Doberdobu.

Na Doberdobski planoti se je dne 27. marca začel zopet živahen artilerijski boj. Italijanska infanterija je poskušala na severnem pobočju vrha Sv. Mihaela in Sv. Martina napasti naše postojanke, a je bila zlahkoto zavrnjena. Tudi izhodno od Selca (pri Tržiču) se je razvil boj. Naslednji dan (28. marca) se je boj na celi črti od Gorice do Adrije nadaljeval. Italijani, ki so bili v veliki premoči, so pri Selcu udrli v naše strelske järke, katere so naši izpraznili. Za soško fronto so opazili naši zrakoplovci živo gibanje sovražnih čet, kar znači, da bo Italijan začel zopet z veliko silo napadati. Čakajo menda le, da se Cadorna povrne s Pariza.

Ob goriškem obmostju.

Dne 26. marca so naše čete v silnem boju zavzele celo sovražno postojanko pred severnim delom višine pri Podgori. Naši so pri tem ujeli 13 častnikov in 525 mož. S tem smo potisnili naše postojanke pred Gorico zopet dalje proti zahodu. Dne 28. marca so Italijani silno obstreljevali naše strelske järke ob goriškem obmostju, a naši so se v zavzetih postojankah do dobrega utrdili.

Avstrijski strelski jarki ob Soči

„Corriere della Sera“ piše:

Avstrijski strelski jarek, že sam po sebi dosti globok, obdaja dozidek v obrambo prsi, ki je tako visok, da za njim mož stoji lahko pokonci. Da zabranijo sesutje takega dozidka iz kakršnegakoli vzroka, je vezan z medsebojno zvezanimi navpičnimi in vodoravnimi količi, ki tvorijo močan oder, hkrati rabijo v močno oporo s prstjo napolnjenim vrečam. Kote in ogled v jarkih in dozidkih se vidi izdelane s košarami, takisto napolnjenimi s prstjo. Take košare, nagrmadene druga na drugo in dobro udelane, tvorijo močan in zelo uporen zid. In kako pripravna je misel že sama, ki je ustvarila ta zid. Vse pošiljave mostov morajo biti izdelane v takih košarah, in ko jih izpraznijo, jih porabijo v gradnjo utrd.

Vreče nalože na dozidek, kjer je potrebno. Postavljene straže varujejo jekleni ščiti, ki imajo opazovalna okna prirejena tako, da se jih lahko trdno zapre. Vojski v rezervi stoje v globinah, zavarovanih z oklopi. Podzemeljski rovi naposled drže iz strelskih jarkov na varno in iz oči sovražniku. Kjer to ni mogoče, so zgrajena po duplinah pravecata podzemna taborišča.

Žične ovire pred jarki so zgrajene vse po enakem vzorcu. Opore so železne, sila močne, po priliki dva metra visoke, preluknjane, na zgornjem koncu imajo ost. Ako so tla za to prikladna, so zabite naravnost vanje, kjer so premehka ali pretrda, so izkoptane luknje in vanje postavljene betonske kocke v podstavek, v kateri so udelane opore. Vse so podzemeljsko z žico priprjene in zvezane med seboj. Nad zemljo so opore zvezane z žico, opremljene z ostmi, ki je dosti debela in tako gosto zmedena, da mreže ni

mogoče razviti. Večkrat so preprežene še posebej z debelo zvito žico, ki se uspešno upira razstrelivu in granatam. Ob straneh in med ovirami zevajo mnoge volčje jame in reže druge pasti. V tla pod žičnimi ovirami so na mnogih krajih izkoptane luknje, v kojih se skrivajo izbrani spretni strelci, ki prihajajo vanje ponoči po skritih rovih. Ti strelci varujejo ovire in ako se naši priplazijo ponoči v bližino, da bi zažgali mine z nitroglicerinom, streljajo nanje iz izvrstnih skrivališč. Pred temi žičnimi ovirami zgrade in postavijo nasprotniki (torej naši) dostikrat v dveh in tudi v treh vrstah „španskih jezdecev“, ki so razsipno opremljeni z ostno žico in ne le zvezani med seboj in postavljeni tja kar v nemar, temveč naravnost ukopani v tla.

Na gorskem sedlu Plöcken.

Na zahodnem delu koroške fronte, na obeh straneh sedla Plöcken (2338 m) se je sovražnik dne 26. marca cel dan in še naslednjo noč trudil, da bi zavzel izgubljene postojanke, a zaman. Boj je bil na nekaterih mestih izredno srdit. Samo pred fronto lovskega bataljona, št. 8 (štajerski in koroški Slovenci) je obležalo nad 500 mrtvih Italijanov. Naši so vse sovražne napade tudi na tem delu fronte prav krepko odbili.

Artilerijski boj v Tirolah.

Od 26. do 29. marca se je vršil na fronti v južnih Tirolah skoro neprestani artilerijski ogenj. Na Malem Palu se gospodarji tamošnjih postojank menjajo skoro vsak dan. Dne 26. marca so Italijani srđito obstreljevali kraj Caldonazzo v Suganski dolini.

Nove italijanske čete.

Po poročilu rimskih listov bo do 10. aprila odšlo na fronto 180.000 novih, svežih čet.

Rusko bojišče.

Rusi so trenutno prenehali s svojo izgubepolno in brezuspešno ofenzivo. Menda bo odmor trajal dalje časa, ker njih časopisje pravi, da je nadaljevanje ofenzive postalo vsled vremenskih razmer nemogoče. Sneg je začel kopneti, močvirja so postala jezera, ceste mlake.

Kakšne posledice bo imel odstop sedanjega ruskega vojnega ministra, se ne more vedeti, dokler se niso avtentično znani razlogi, zakaj je odstopil ali je moral odstopiti. Novi vojni minister Šuvajev velja kot velik sovražnik korupcije.

Srdit spopad ob besarabski meji.

Iz Černovic se o bojih, ki so v uradnem poročilu le mimogrede omenjeni, z dne 28. marca poroča:

Rusi so začeli na besarabski fronti zopet napadati. Danes ponoči (od 27. na 28. marca) so neprestano obstreljevali s srđitim artilerijskim ognjem naše postojanke. Razvila se je močna artilerijska borba, ki je v jutranjih urah dosegla svoj višek.

Ob jutranjem svitu so Rusi v prostoru pri kraju Dolžok, južno od mesta Rance, spustili v zrak veliko podzemsko mino, da bi tako uničili naše strelske järke. Mina pa se je razpočila že pred našo postojanko.

Tekom nadaljnjega artilerijskega ognja so Rusi zasedli razstreljeno vdolbino in so od tam hoteli vdreti v naše postojanke. Namera Rusov pa se je ponesrečila. Naši so sprejeli vsiljivec z močnim ognjem strojnih pušk. Naša artilerija je v tem hipu naperila svoj močni ogenj na sovražnika in omenjeno vdolbino. Rusi so imeli težke izgube. Dohod ruskih rezerv so naši s protinapadom preprečili. Naši so obdržali vse svoje postojanke. Ob 7. uri zjutraj ni bilo nobenega Rusa več v bližini naših postojank. Skupne ruske izgube so izredno težke.

Francozi na besarabski fronti.

Bojev na besarabski fronti se udeležujejo tudi Francozi. Posebno tehnične čete sestojijo iz Francozov. Bojev pri Uščiški se je udeležil francoski general Pau. Sedež francoskega častniškega zbora je na Kamieneu Podolski.

Od Rige do Poljesja.

Gigantska borba se vrši na rusko-nemški fronti od Rige do močvirja v Poljesju. Od 17. marca naprej se vrše dan za dnevom srđiti boji Hindenburgove armade proti Rusom, ki so v veliki premoči. Najhušji boji so v sredini te črte med Jakobstadtom in Naroškim jezerom. Južno od Naroškega jezera se je dne 26. marca posrečilo Nemcem, da so zavzeli nekatere manjše postojanke, katere so jim dne 20. mar-

ca Rusi iztrgali. Hindenburgove čete so v teh bojih ujele blizu 2200 mož. Dne 28. marca so Rusi južno od Naroškega jezera Nemce sedemkrat v bajonetnem boju napadli v izredno gostih rojnih črtah. Vseh sedem napadov je bilo odbitih. Rusom na tej fronti poveljuje general Kuropatkin, znan izza rusko-japonskega vojskovanja.

Bolgari o ruskih izgubah.

Z ozirom na nemško poročilo o velikih ruskih izgubah pravi „Echo de Bulgarie“: Rusija „strašno trati svoje žive sile, da bi prikrila napake organizacije in splošnega slabega gospodarstva. Pri tem hoče rusko vrhovno poveljništvo zmagati z žrtvijo številnega poslušnega človeškega mesa nad popolnimi, tehničnimi sredstvi ter nadomestiti umetne ovire z gorami mrtvih. Iluzija, da se da na ta način doseči danes zmaga, je popolnoma izginila. Rusija je težko bolna in posledice te bolezni še ni spoznati.

Ogromne množine bodeče žice.

Ruska fronta meri 1200 km, nemška zapadna 800 km, italijanska 700 km. Ako se ceni balkansko na 300 km (v resnici jih je rajši več) imamo skupaj 3000 km frontne dolžine. Za vsak korak zemlje na fronti (75 cm) se računa en sveženj žice, to je 100 metrov. Zakaj ne samo pred prvo postojanko, tudi pred drugo in tretjo se raztezajo deset- do petnajstere ovire. Ako meri torej fronta osrednjih sil 4.000.000 korakov, pomeni to enako število svežnjev iztegnjene žice, torej 400.000 km. Poraba pri sovražniku iznaša po priliki baš toliko in skupaj iznaša dolžina porabljene žice 800.000 km. Naša zemlja ob ravniku meri 400.000 km krog in krog, s to žico bi jo ovili torej lahko dvajsetkrat na okolo. Pri tem pa niso niti ušteete neštevne utrdbe v notranjosti, mostišča, obstranske utrdbe in enake, ki niso neposredno na fronti. Lahko je tedaj umevno, da 40 orjaških tvornic v Ameriki ne izdeluje drugega kot ostno žico.

Ruski vojni minister odstopil.

Iz Petrograda se dne 29. marca uradno poroča, da je bil ruski vojni minister general Polivanov na svojo lastno prošnjo odstopil. Za njegovega naslednika je imenovan dosedanjí načelnik ruske intendature, generalni intendant Šuvajev.

Kakor listi poročajo, je Polivanov odstopil radi sporov, ki so nastali med njim, carjem in višjimi ruskimi generali.

Francosko bojišče.

Nemci so zopet napredovali pri Malancourt. Francozi so sedaj v tem zapadno-severnem kotu obdani od treh strani, za to napenjajo vse sile, da bi strli obroč, ki jih oklepa. Poluradno francosko situacijsko poročilo izraža željo, da se bo francoska posadka vendar mogla v tem kotu držati, čeprav že imajo Nemci vse obvladajoče višine v rokah. Ta želja se glasi bolj kot razlaga, zakaj je pričakovati, da se bodo morali Francozi v kratkem umakniti.

Angleži so prevzeli del francoske fronte in tako prihajajo pred Verdun nove čete. Konstatiralo se je, da je sedaj pri Verdunu prišlo že 30 infanterijskih četnih divizij v ogenj. Tudi izpred Soluna jemljejo Francozi svoje čete, in nadomestilo bi morali postaviti Srbi in Angleži. Sploh je Francija prisiljena, da postavi slehernega vojaka na ogroženo verdunsko bojišče. Železniški promet za civilne osebe in blago je popolnoma ustavljen, ker se vršijo velikanska četna premikanja.

Zdi se, kakor da se pred Verdunom bje res za celo svetovno vojsko odločilna bitka.

Uspeh pri Malancourtu.

Na levem bregu reke Moze so nemške čete dne 28. marca z naskokom zavzele francoske postojanke severno od kraja Malancourt (severozahodno od Verduna). Udrle so tudi v severozahodni del vasi in tako na zahodni strani Verduna potisnile oblegovalne klesce zopet dalje proti jugu.

Francozi se vračajo k Bogu?

Kakor poroča „Echo“, se je dne 23. marca po vseh francoskih škofijah začela molitev za Francijo. V Parizu je kardinal Amette opravil več slovesnih božjih služb. Po nekaterih francoskih mestih so šolske oblasti zapovedale, da je moralno učiteljstvo s šolskimi otroci vred k službi božji. Sila kola lomil!

Rumunija.

Rumunija preživlja burne čase. Ententa pritiska z vso močjo, da bi jo pridobila ob svojo stran. A

trezna sodba pa ji pravi, da ji je potem odbila zadnja ura, kajti mi in Bolgari smo pripravljeni.

Da razstavlja Rumunija svoje čete v Dobrudži, ni nič vznemirljivega, ampak znamenje, da je Bolgarija dobro pripravljena za slučaj, ako bi hoteli Rusi skozi Rumunijo na Bolgarsko. Tudi spremembe v generalnem štabu nas ne smejo vznemirjati. Svetovna vojska je lahko vsak dan končana, in za ta trenotek hoče biti Rumunija pripravljena. Toda mogoče je, da se tudi v tem slučaju zaračuni.

Rumunski armadni zbor pred bolgarsko mejo.

„Petit Parisien“ poroča iz Soluna, da je bil 5. rumunski armadni zbor poslan iz Konstanca na bolgarsko mejo ob Dobrudži. To vest prinaša tudi dunajski „8 Uhr-Blatt.“

Sprememba v rumunskem generalnem štabu.

Rumunski generalštabni načelnik general Zottu je upokojen. Nekatere vesti pravijo, da so ga upokojili radi slabega zdravja, druga verjetnejša poročila pa pravijo, da radi nesoglasja v rumunski generaliteti. Za novega načelnika rumunskega generalnega štaba je imenovan general Chritescu.

Albanija.

Neka tajnost leži nad onim ozemljem, ki še ni zasedeno. Kako daleč gredo grške aspiracije? Ali hočejo tudi Valono? Odgovora ne vemo.

Pred novimi boji pred Valono?

„Berliner Tageblatt“ poroča: Italijanska vlada je izrečno opozorila, da je iz Albanije pričakovati velikega števila ranjencev in zato je v Apuliji rekvirirala vse bolnišnice in ves zdravstveni material. Bolnike so odpeljali drugam. Prebivalstvo je zlasti v mestih Bari in Lecce živahno ugovarjalo, pa prefekt jih ni poslušal.

Albanija in Bolgari.

„Telegraphen-Union“ javlja iz Sofije: Iz osvobojene Albanije dohajajo bolgarski vladi in armadnemu poveljstvu pisma voditeljev albanskih rodov in občinskih predstojnikov, v katerih se zahvaljujejo za osvoboditev Albanije in za ustvaritev urejenih razmer.

Hrvati pred Dračem.

„Pester Lloyd“ poroča, da se je neki hrvaški črnovojniški polk boril tudi pred Dračem ter je zelo veliko pripomogel s svojim junaštvom, da je Drač tudi padel.

Grčija v Albaniji.

Grčija je naznanila tujim vladam, da je vzela južno Albanijo, takozvani Severni Epir, v svojo posest. Na to so četverosporazumovi poslaniki v Atenah izročili grški vladi protest svojih vlad proti aneksiji ter jo opozorili, da se bo severnoepirsko vprašanje uredilo na bodoči mirovni konferenci. Nadalje so četverosporazumovi poslaniki prosili, da jim vlada naznani, kaj je od decembra sem že ukrenila v Albaniji.

Srbija se prenavlja.

Srbska trgovina, katera je bila dolga leta uničena, se začena na novo razcvetati. Iz Berlinu, Dunaju, Budimpešte, Sofije in Carigrada prihajajo neprestano kapitalisti, trgovci in obrtniki v kupcijskih zadevah. Osrednje skladišče srbskega blaga, ki razpolaga o uvozu in izvozu, se živahno razvija. Ljudstvo je do dobra preskrbljeno z vsem potrebnim in vsak dan pride več novih obratov v tok. Velikopotezna je organizacija, ki jo je razvila avstrijska vojaška in civilna uprava v Srbiji. Povsod nastajajo novi obrati, novi obrti, trgovine in šole.

Pred Solunom.

Iz Sofije poročajo:

Predsednik bolgarskega sobranja, Vačev, izjavlja, da so po zanesljivih vesteh iz Grške Francozi del svojih macedonskih čet že odpoklicali, ker jih rabijo na zapadni fronti in da bodo najbrže vsi Francozi in Angleži iz Macedonije odšli. Vojna se bliža svojemu koncu in s porazom Francije pri Verdunu je splavalo četvero zvezi vsako upanje na nadaljne uspehe po vodi.

Druge sofijske vesti pravijo, da se je prvi prevoznik s francoskimi vojaki takoj po odhodu iz Soluna potopil, ker je zadel na mino.

Pretrgane podmorske brzojavne zveze.

Kakor se iz Rotterdamu poroča, je brzojavna zveza med Anglijo in Nizozemsko popolnoma pretrgana. Podmorski kabel je skoro gotovo prerezan.

Dne 29. marca je bila tudi direktna brzojavna zveza med Anglijo in Ameriko pretrgana. Domneva se, da so omenjena brzojavna kabla prerezali nemški podmorski čolni.

Nemci in Angleži v Izhodni Afriki.

Angleži poročajo, da so se Nemci v svoji izhodno-afriški naselbini umaknili na nove obrambne črte v gozdu ob reki Ruvu. Močno deževje je oviralo zasledovanje, kljub temu je prišlo dne 18. marca do spopadov in dne 19. marca do bojev v gozdih, pri čemer se je sovražnik trdovratno branil. Dne 20. je poskusil sovražnik močen nočni napad, bil pa je s težkimi izgubami odbit. Med tem se je posrečilo južno-afriškim četam na konjih po nočnem maršu skozi gozd iz Mošija sem zavzeti kolodvor ob Pangauju. Kahe ter mnogo zalog in tako ogroziti sovražno črto, na kateri se je mogel še umakniti. Sovražnik je dobil ojačenja z železnico ter je trdovratno držal svoje pozicije, da si zavaruje umikanje. Imel je vsled tega velike izgube, kar bi ne bilo mogoče, če bi bil mogel sovražnik svoje pozicije prej zapustiti. V noči od 22. na 23. marec je opustil sovražnik vso svojo črto ob reki Ruvu ter se umaknil ob železnici v Tango. Uplenili smo en top s križarke „Königsberg.“ Operacije se nadaljujejo. Vojni minister lord Kitchener je generalu Smutsu čestital.

Wolffov urad pripominja k temu angleškemu poročilu, da je spoznati iz tega poročila, kake velikanške težave imajo Angleži kljub svoji veliki premoči v Afriki.

Viljemov obisk na Dunaju.

Časnikarski poročevalnici „Politische Korrespondenz“ se poroča iz Rio de Janeiro:

Ko je zadnjič cesar Viljem bil na obisku na Dunaju, je angleški poslanik v Rio de Janeiro po cesarjevem odhodu poslal listom poročilo, ki zasluži, da se kot posebno izvanredno mojstersko delo diplomatične modrosti razširi tudi izven Brazilije. V tem angleškem komentarju se zatrjuje, da razmerje med Nemčijo in Avstro-Ogrsko nima posebno prijateljskega značaja in da je bil obisk cesarja Viljema na Dunaju popolnoma nepričakovan in je bil zelo kratek. V poročilu se trdi, da je cesar Franc Jožef Rusiji opetovano predložil predloge za posebej mir. Cesar Viljem je prišel na Dunaj, tako se domneva, da bi svojega zaveznika odvrnil od te ideje. Velikega pomena je dejstvo, da je dan po obisku nemškega cesarja cesar Franc Jožef sprejel odstop finančnega, nočnega in trgovinskega ministra.

Nemško časopisje je mnenja, da je imel Viljemov obisk na Dunaju namen, da se razpravlja o vprašanju, na kak način bi se Srbijo pripravilo do tega, da bi sklenila mir. Dasiravno je ameriško časopisje že od začetka vojske prinašalo izmišljena in nesmiselna poročila o Avstriji in Nemčiji, a vendar med vsemi temi poročili menda ni bilo nobenega tako bedastega, ki bi bilo nakopičilo toliko nesmiselnih vesti in ki bi vsebovalo tako smešno neznanje državno-pravnih razmer v Avstriji, kakor je bilo omenjeno poročilo, katero je angleško poslanstvo — po namigu iz Londona — razširilo v braziljskih listih. Poslaniki Avstrije in Nemčije v Rio de Janeiro so seveda poslali braziljskim listom pojasnila, v katerih odločno zavračajo izmišljena angleška poročila o pomenu in namenu Viljemovega obiska na Dunaju.

Kmalu mir?

Španski ministrski predsednik Romanones je na volilnem shodu naznanil, da ostane Španija na vsak način do konca vojske nevtralna. Trdno upa, da se bo mir kmalu sklenil.

Bošnjaki na Dunaju.

Pretečeni torek, dne 28. marca, je sprejel cesar odposlanstvo Bošnjakov in Hercegovcev, ki je bilo sestavljeno iz vseh stanov, pod vodstvom deželnega načelnika generala Sarkotića, da mu izrazi zvestobo in udanost bosansko-hercegovinskega prebivalstva. Na nagovor deželnega načelnika je cesar izrazil svoje veselje, videti pred seboj zastopnike Bosne in Hercegovine ter izrazil svoje zagotovilo, da se bo storilo vse za razvoj obeh dežel, kakor hitro se vrnejo mirni časi. Cesar, čegar zdravstveno stanje je izborna, je sporočil svoje pozdrave zvestemu mu bosansko-hercegovinskemu prebivalstvu.

Princ Mirko na Dunaju.

Črnogorski princ Mirko pride prihodnje dni na Dunaj, da konsultira zdravnike zaradi mučne, a ne nevarne bolezni.

Politične vesti.

Ogrski škofje za obnovev papeže države. Pretekli teden se je vršila v Budimpešti glavna skupščina madžarskega katoliškega književnega in znanstvenega društva sv. Štefana. Na skupščini je imel protektor društva ogrski primas in nadškof kardinal Csernoch zanimiv govor, v katerem je poudaril potrebo, da se po dobljeni zmagi zopet obnovi papeževa država. Z italijansko vojno napovedjo, da je postalo rimsko vprašanje zopet aktualno, italijanske garancije za papeževu neodvisnost in suverenost, da so se pokazale za nezadostne in zopetna ustanovitev papeževu države je postala kulturni in politični postulat prve vrste.

Čudna brošura na dunajskem vsenčističnem. — „Reichspost“ poroča, da se je pri nekem predavanju profesorja Jerusalema v anatomskega inštitutu med poslušalce delila brošura „Dva svetova“, v kateri so ponatisnjeni trije članki iz revije „Das Freie Wort.“ V tem pamfletu stoji besni napadi proti vsemu katoliškemu in papeža obdelavajo na najbolj podel način. Celo od protestantov že davno odpravljena vprašanja, n. pr. o bivanju sv. Petra v Rimu, zgodovinska resnica glede Kristusa itd., so na novo pogreta in so priporočena kot napad na katoličane. Pa to še ni vse. Danes si upajo med ljudstvo širiti brošure, v kateri stoji tudi besede: „... Pri tem se moramo vedno držati temeljne misli, da se v prvi vrsti mora okrepiti kraljestvo Italije, ki pač ima to zgodovinsko nalogo“ itd. Na isti (11.) strani: „Zalostno je videti, kako gre pri nas vse počasi naprej, če primerjamo druge dežele, n. pr. Anglijo, Francijo in Italijo...“ Brez sramu se norčujejo iz onih, ki v svojem nazadnjaštvu branijo altar in prestol proti svetu zmagovitih idej. — Naprej se zavzemajo za Dreyfusa, Ferrerja, Portugalsko in imenujejo Avstrijo „državo, ki...“ Take brošure dajejo naši mladini. Zdi se, da bi še nekateri krogi vedno radi koketirali z italijanskim frimasonstvom.

Nacrti za bodočnost. Nemške in madžarske stranke delajo prav pridno načrte za bodočnost. Vsak čas je zabeležiti kak nov značilen pojav. Kakor znano, so imeli nemški in madžarski politiki dne 30. januarja v Budimpešti sestanek, na katerem so se posvetovali o bodoči uredbi države. Ta posvetovanja so nadaljevali dne 25. februarja na Dunaju. Zbali so se nemško liberalni, nemško-nacionalni in krščansko socialni politiki avstrijski, od Baernreitherja do Doberniga in Fuchsa, pa jako merodajni madžarski politiki, kakor Weckerle, Apponyi, Khuen-Hedervary in Szerényi. Neposredni namen teh posvetovanj je, ustvariti soglasje med Nemci in Madžari na podlagi dualistične uredbe monarhije v svrhu, da ostanejo Nemci in Madžari vodilna naroda v monarhiji. Govorilo se je o nagodbi, o gospodarski zvezi monarhije z Nemčijo, o zaotovitvi vodstva Nemcem in Madžarom v političnem življenju in o mostu, ki ga ustvari Avstro-Ogrska med Nemčijo in turanskimi narodi, Madžari, Bolgari in Turki. Razprave se bodo še nadaljevale.

Grof Bienerth — dunajski častni meščan. Kršč. soc. več na dunajskega občinskega sveta je imenovala grfa Bienertha za častnega občana. Soci listi in naprednjaki so ugovarjali, češ, da je bil Bienerth kot ministrski predsednik nasprotnik demokracije in napredka.

Četrto avstrijsko vojno posojilo. Te dni se sestane na Dunaju ožji odbor avstrijskega konsorcija za predpriprave 4. vojnega posojila in se bo posvetoval o predlogih, kateri se bodo predlagali finančnemu ministrstvu. Guverner poštne hranilnice baron pl. Sc. Uster bo pri tem posvetovanju predložil natančnejše načrte 4. vojnega posojila. Seji ožjega odbora bo sledila plenarna seja celotnega konsorcija, ki bo sklepal o odločilnih predlogih, nakar bo cela zadeva o 4. vojnem posojilu prišla v pravi tok.

Nov davek. Vpelje se nov davek in sicer davek na vstopnice k raznim javnim prireditvam. Od vsake vstopnice za gledališke predstave, za koncerte, za diletantske predstave, celo za komedije, sploh za vsako prireditev, ki jo treba plačati nekaj davka. Za lože v gledališča in v koncerte bo plačati tega davka 40 v, za druge sedeže od 4 do 10 v, celo od vstopnic v komedije in v kinogledališča bo plačati 2 v. Za ljudi, ki hodijo v lože in

imajo doma polne skrinje vrednostnih papirjev in hranilnih knjižnic je 40 v malo, posebno v razmerju s tem, kar bo moral plačati ubog človek, ki si pritrga par fickov, da si privoščijo malo razvedrila.

Zlato v letu 1915. »Times« pišejo: Kakor priča izkaz novoyorskega lista »Financial Chronicle«, se je v letu 1915 doseglo nov rekord glede pridobivanja zlata. Skupno se je pridobilo zlata v vrednosti 97.969.870 funtov sterlingov (v mirnih časih je veljal funt sterlinga 24 K), in sicer v vrednosti 2.115.302 funtov sterlingov v e č, kakor l. 1912. Značilno je, da so nekatere evropske in ameriške banke svojo z logo zlata v letu 1915 pomnožile za 73 milijonov funtov sterlingov v e č, kakor se je v tem letu sploh novega zlata pridobilo. Tega si ni drugače tolmačiti, kakor da so imeli zasebniki shranjene ogromne množine zlata, ki so jih l. 1915 izročili bankam. To velja v prvi vrsti za Angleško.

Raznoterosti.

„Ulica nadvojvoda Evgena“ v Mariboru. Mariborski mestni svet je v svoji seji dne 23. februarja 1916 sklenil, prekrstiti dosedanje „Meščansko ulico“ v „Ulico nadvojvoda Evgena“, kot znak hvalečnosti za spretno vodstvo v vojski zoper našega dednega sovražnika. Nadvojvoda-vojskovodja se je dne 22. marca izrazil napram mestnemu zastopstvu, da je pripravljen, da dotična ulica nosi njegovo ime. Nadvojvoda je daroval ob tej priliki večjo svoto za občerkoristne namene.

Duhovniška vest. Č. g. Pavel Živortnik, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je imenovan za vojnega kurata v rezervi.

Dr. Karol Drexel. Vojni kurat dr. Karol Drexel je bil po pet in pol mesecih v Rusiji izpuščen iz zapora. Dovolili so mu, da sme stanovati pri katoliškem dekanu v Irkutsku in so mu zaukazali dušno pastirstvo v treh bolnišnicah in v treh ujetniških taborih.

Čudovito rešen vojni kurat. Iz Inomosta se poroča: Ko je kapucin-vojni kurat Kasijan Neuner odmaševal pri svojih vojaki v višini nad 3000 metrov in hotel oditi v dolino, so videli vojaki v njih največjo grozo, kako je padel kapucin in z glavo naprej zdrčal po čez 500 metrov dolgem snežnem polju. Vsi so mislili, da je izgubljen, ko oče končno vstane in gre mirno svojo pot naprej. Zadobil je le lahke poškodbe.

Bogoslovci — poljedelski dopust. Kakor javlja »Čech«, so dobili olomuski bogoslovci prvega do tretjega leta trimesečni dopust, da lahko pomagajo domačim pri spomladanskem delu na polju.

Iz politične službe. Namestniška konceptna praktikanca Karol Tistenjak in Franc Sedlmayer sta imenovana za namestniške koncipiste.

S pošte. Poštna aspirantinja Juljana Keržisnik je imenovana za poštno oficiantinjo za Ljubno na Gornjem Štaterskem.

Pohvaljeni učiteljici. Deželni šolski svet je izrekel zahvalo in priznanje učiteljicam na ljudski šoli v Ormožu, Ani Rozina in Josipini Kozol za njuno požrtvovalno in uspešno delovanje za vojaške dovedne namene.

Promocija. Dne 24. marca je bil na dunajskem vseu ilšču promoviran za doktorja prava odvetniški kandidat Vekoslav Gorican, doma iz Slov. Bistrice.

Kap je zadela dne 25. marca na Dunaju v vozu električne cestne železnice rusinskega državnega poslanca dr. Evgena Olesnicki. Zadet je levi del telesa. Njegovo zdravstveno stanje je dvomljivo. Olesnicki je v avstrijskem državnem zboru pripadal rusinski demokratski stranki. Po stanu je bil pred vojsko odvetnik v Lvovu.

Vesti od ogrskih Slovencev. Kakor poročajo prekmurske »Novine«, je č. g. Štefan Kühar, beltiški plebanoš nevarno obolen na pljučni. Poslali so ga v zdravljenje v zdravilišče Lassnitzhöhe. — V Soboti je umrl Pavel Horvat, star 89 let. Njegov sin Pavel je glavar soboškega okraja. — V Šulinici pa je umrl mladenič Jožef Barbely.

Dan za goriške slovenske begunce bodi po celi naši domovini letošnji velikonočni pondeljek. Vse slovenske organizacije naj ta dan vsaka po svoji moči prispevajo za uboge naše goriške brate. Omilimo jim z izrazi najiskrenejšega dejanskega sočustvovanja letošnjo Veliko noč. Vsa naša izobraževalna in gospodarska društva, Marijine družbe, županstva, vsi oni, ki so ostali na svojih domovih, naj ta dan žrtvujejo vse, kar morejo, za brate in

sestre, ki ne morejo letos gledati doma velikonočnega solnca! — »Slov. kršč. soc. zveza« in »Slov. Straža«.

„Ilustrirani Glasnik“ prinaša v svoji 31. številki slike dveh padlih slovenskoštajerskih junakov: prof. Antona Rabuza iz Celja in mladeniča Antona Čuber iz Rajhenburga. Oba sta padla na laškem bojišču. »Glasnik« prinaša nadalje tudi slike: »Nadvojvodinja Terezija v službi Rudečega križa« (streže ranjencu), »Pogreb padlega slovenskega junaka v Volinji«, »Pridiga slovenskega vojnega kurata v Volinji« itd. »Ilustrirani Glasnik«, katerega toplo priporočamo, izhaja vsak teden enkrat in stane za celo leto 8 K. Naroča se pri upravnistvu v Ljubljani, Katoliška Tiskarna.

„Luč“, glasilo katol. hrvatskega dijaštva, je izšla kot vojna knjiga. V njej priobčujejo najboljši katoliški pisatelji svoje spise. Dr. Mahnič je zastopan s člankom: Naše duhovne organizacije.

Nravnost v izhodni Galiciji in v Bukovini. Magistrat v Černovicah je imel posvetovanje, kako bi omejil nravno razuzdanost žena in deklet. Kaka morala je zavladata v izhodni Galiciji in v Bukovini, priča dopis v »Arb. Ztg.« Tam je rečeno, da je vsled vojne vse podivjalo, zlasti ženstvo, vse rodbinske zveze so ra trgane sila za denar in možnost, ga z razuzdanostjo mnogo zaslužiti, to je pokvarilo ženstvo. Matere prodajajo sebe in svoje otroke. Celo desetletne deklice so že okužene. Kar ženske s prostitucijo zaslužijo, to vse takorekoč sproti zapravijo, zlasti kupujejo bluze, obleko in perilo. V Lvovu in v Černovicah je marsikatera trgovina ženskih potrebščin obogatela. Armadno poveljstvo stori vse, kar je mogoče, da bi prostitucijo omejilo, a dosti se ne da storiti. Mladi dečki v starosti od 12 do 14 let lazijo okrog vojakov, jih vprašujejo, če hočejo lepo žensko in jih peljajo k svoji materi ali sestri. Ta nravna pokvarjenost je zašla že skoro v vse družabne sloje. Neki bančni uradnik, ki je že mnogo mescev kot oficir na fronti je rekel, da sploh več ne ve, kako je treba govoriti s pošteno žensko, ker ves čas ni videl nobene.

Prebiranje 18letnih. Mladenci, ki so rojeni v času od 1. januarja do 31. decembra 1898 se morajo najpozneje do 7. aprila oglašiti pri občinskem uradu občine, kjer stanujejo. Vsak, ki se je oglašil, dobi črnovojniško izkaznico, katero mora dobro shraniti za prebiranje. S to izkaznico ima dotični na dan prebiranja prosto vožnjo po železnici. Od prebiranja oproščeni so mladeniči, ki jim manjka roka ali noga, taki, ki so slepi na obeh očeh, gluhi, onemi, bebeli ali sodnijsko proglašeni slaboumni itd. Božjastni morajo priti k naboru, a predložiti morajo dokazilo svoje bolezni. Nabori se bodo vršili v času od 14. aprila do 1. maja 1916. Kdor se pri občini ne bi oglašil, ali ne bi prišel k prebiranju, se bo strogo kaznoval.

Naknadna izplačevanja vzdrževalnih podpor. Štajersko cesarsko namestništvo je izdalo glede naknadnega izplačevanja vzdrževalnih podpor sledeči, zelo važni odlok: Dogodili so se mnogi slučajji, ko so nakazale vzdrževalne komisije podpore svojcem v vojake poklicanih oseb še le začeni s dobo, ko so vnovič obravnavale o tozadevnih prošnjah in so prišle do prepričanja, da je bilo ugoditi prošnjam, ko so že prej eno ali več tozadevnih prošenj od bile. Tako postopanje vzdrževalnih komisij je nezakonito. Če pride tedaj vzdrževalna komisija do prepričanja, da je bila prvotna prošnja stranke za podelitev vzdrževalnine upravičena, mora nakazati vzdrževalna komisija podporo od tiste dobe, ko je bil dotični vpoklican v vojake in se mora manjkajoči znesek naknadno nakazati prosilčevi osebi v vojake poklicanega. Toda tudi tukaj je treba upoštevati izjeme, kot n. pr. pri ženah obrtnikov, ki izvršujejo še tudi potem moževo obrt, ko je bil mož že vpoklican v vojake itd. Nadalje določa označeni odlok štajerskega namestništva, da se morajo vse prošnje za vzdrževalne podpore reševati natančno in naglo ter da se morajo o storjenih sklepih vzdrževalnih komisij stranke nemudoma obvestiti.

Za vdove padlih vojakov. Na Dunaju se je ustanovila pisarna, ki daje nasvete v vseh važnih zadevah vdov padlih vojakov. Če torej ima vdova kako zamotano pravno, zapuščinsko ali kako drugo enako zadevo se lahko obrne na omenjeno pisarno, ki daje brezplačno, a točna pojasnila. Naslov: »Kuratorium für Kriegerwitwen Dunaj, 4. okraj, Grosse Neugasse št. 8.

Izplačila po poštni hranilnici. Od 1. aprila naprej je določeno, da bo izplačevala poštna hranil-

nica vse nakaznice cesarjeve kabinetne pisarne, finančnega ministrstva, najvišjega računskega dvora, ravateljstva državnih dolgov ter državnega sodišča. Poštna hranilnica bo izplačevala nakazane zneske imenovanih oblasti, ne da bi trebalo strankam pisati dotičnih pobotnic. Pristojbino za kolektiranje pobotnice si bo poštna hranilnica odtegnila takrat, ko se bo izplačal stranki nakazani denar.

Razpuščena vojaška bolnišnica. Deželno in gospejno pomožno društvo Rudečega križa za Kranjsko naznanja, da se je društvena bolnišnica v Haasbergu pri Planini (Windischgrätzova grajščina) na Kranjskem razpustila.

Plačevanje davkov. C. kr. finančno deželno ravateljstvo za Štajersko v Gradcu razglasa: Tekom 2. četrtletja 1916 se morajo neposredni davki na Štajerskem plačati v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 4 mesečni obrok do dne 30. aprila 1916, 5. mesečni obrok do dne 31. maja 1916, 6. mesečni obrok do 30. junija 1916. II. Občna pridobnina in pridobnina podjtb, podvrženih javnemu dajanju računov: 2. četrtletni obrok do dne 1. aprila 1916 III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitkov po osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer 1. polletni obrok do dne 1. junija 1916.

Naznanilo vreč. Kakor se je že poročalo, je po ministrski odredbi z dne 14. marca 1916 vsak lastnik vreč dolžen naznaniti politični oblasti, koliko vreč ima pri svojem gospodarstvu. Naznaniti so, kakor se nam naknadno poroča, sledeče vreče: nove in stare vreče za zrnje, moko, otrobi, sladkor, cement, umetna gnojila, sol, kemične izdelke, riž, kavo itd., nadalje vreče iz jute, konopljenega, lanenega platna ali volnenega platna. Naznaniti se more vreče, ki so prazne ali napolnjene. Naznanilo so podvrženi trgovci, zadrage mlinarji, peki, kmetje itd. a samo tedaj, če imajo v svoji zalogi ali v gospodarstvu 500 vreč. Kdor torej nima 500 lastnih vreč, mu ni treba naznanjati svojih vreč. Torej posestnikov v naših krajih ta odredba ne bo zadela. Kdor pa ima 500 ali več vreč, mora najdalje do 10. aprila svoje naznanilo odposlati osrednji družbi za volneno blago, Dunaj, I. Maria Theresienstrasse 32/34. Naznanilni listi se dobijo samo pri okrajnem glavarstvu.

Prodaja sladkorja v kockah. Štajersko cesarsko namestništvo določa, da se mora oddati pri nakupovanju sladkorja v kockah v papirnatem zaboju, ki tehta 5 kilogramov, samo sladkorni kart za 4³/₄ kilograma sladkorja, kajti papirnati zavoj tehta 1¹/₄ kilograma. Ta določba pa ne spremeni cene za zaboj sladkorja v kockah v papirnatih zavojih, ki tehtajo 5 kilogramov.

Zvišanje cen za slatino. Zveza društev zdravilnih izvirkov je imela na Dunaju sejo, v kateri se je sklenilo, da bodo zvišali tudi cene za slatino in sicer za 10 odstotkov. Zvišanje cen utemeljujejo s tem, ker so zvišali tovarnarji za izdelovanje stekla cene za steklenice, ki se jih rabi pri razpošiljanju slatine.

Občinski pečati in krušne karte. Z mariborskega okraj. glavarstva se nam poroča dodatno k naši notici pod gornjim naslovom v »Straži« z dne 20. marca t. l. da se je že z odlokom dne 28. julija 1915 št. 1185 naročilo občinskim predstojništvom glede štempljanja krušnih kart sledeče: Štempljanje kart se lahko izvrši po obč. predstojniku ali v šolski pisarni ob dnevu, o katerem se ima s šolskim vodstvom dogovoriti, ali pa da prepusti obč. pečat v navedeno svrhu za določen čas (torej samo začasno) šolskemu vodstvu.

Bakrena galica. Z ozirom na našo notico o bakreni galici se nam poroča, da je došlo zdaj na Štajersko le del galice, ki je določena za naše vinograde. Mariborski okrajni zastop je n. pr. dobil zdaj samo 1 vagon galice. Razdeljevala pa se bakrena galica ne bo poprej, dokler ne bo došla vsa razpoložljiva množina. Cena bo 3 K 20 vin. ali 3 K 25 vin. za 1 kilogram.

Nakupovanje živine. Kakor se nam poroča iz Gradca, se bo prodaja in nakupovanje živine na Štajerskem organiziralo. Nakup in prodaja živine bo izročena graški podružnici dunajske osrednje živinske vnovčevalne družbe. Poseben odbor, v katerem so zastopniki deželnega odbora, Kmetijske družbe in raznih drugih zastopstev, bo imel nadzorovalno pravico

nač poslovanjem živinske nakupovalnice. Ko dobimo najnatančnejše podatke, bomo obširneje poročali.

Živinski in svinjski sejmi v Ptuj zopet dovoljeni. Ker se v ptujskem okraju v zadnjem času ni pojavil nobeden slučaj kužne živinske ali svinjske bolezni, so živinski in svinjski sejmi v Ptuj od dne 4. aprila nadalje zopet dovoljeni. Dne 4. aprila se bo že vršil prvi svinjski sejm v Ptuj.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je sedaj hmeljska kupčija skrajno malenkostna, kajti v pretekli dobi se je poprodalo, oziroma pokupilo, komaj 20 bal hmelja iz češke kronovine, tujega hmelja se je zelo malo pokupilo, oziroma poprodalo, čeprav se nahajajo v hmeljskih skladiščih v Žatcu velike zaloge tujega, zlasti štajerskega hmelja. Cene za tuj hmelj so zopet padle za celih 10 K in so se gibale med 25 do 35 K za 50 kg. V hmeljskih skladiščih v Žatcu je sedaj nakupičenih zavsem še 27.646 bal raznovrstnega hmelja.

Oljke bodo letos bogato obrodile v Dalmaciji, kakor poročajo tamošnji časopisi. Tako prinaša spljitski »Dan«: Veselim srcem možemo da javimo, da če ove godine na Braču biti veoma mnogo maslina. Narod se sam čudi i kaže, da još nikada nije o ožujku bilo toliko rese na maslinama, koliko ove godine.

Plovba po Dravi začasno ustavljena. Na prošnjo elektrarne v Fali nad Mariborom je štajersko cesarsko namestništvo ustavilo do 21. aprila t. l. plovbo po Dravi in sicer 1 kilometer nad jezom elektrarne notri do novega jezja elektrarne.

Uporaba koruze za izdelovanje piva nedovoljena. Zveza avstrijskih tovarnarjev za izdelovanje piva je zaprosila vlado, da se ji dovoli uporabo koruze namesto ječmena za izdelovanje piva. Tozadevna prošnja je bila vložena dne 19. novembra 1915. Dne 4. februarja 1916 je pa finančno ministrstvo odbilo imenovano prošnjo z utemeljevanjem, da se sme uporabiti koruzo izključno le za oskrbovanje prebivalstva z moko, ne pa za druge namene. Torej piva iz koruze ne bomo pili!

Milo. Aprovizacijski odsek politične komisije na Dunaju je minoli četrtek razpravljal o preskrbovanju mila. Poročevalec je poudarjal, da so se cene neopravičeno povečale in da je postala kakovost mila sploh slaba, zlasti pa je navadno milo za pranje skrajno slabo, kar ravno revne ljudi najbolj zadene. Čudo, kako se že res vse trudi, da bi ravno reveže vse iz kože dalo.

Pošiljanje kave po pošti omejeno. Poštno ravnateljstvo za Štajersko razglasa, da je prepovedano brez dovoljenja deželne politične oblasti pošiljati po pošti kavo izven štajerske dežele v druge dežele. Na tozadevne poštno pošiljatve vojaške uprave nima ta odredba nobene veljave.

Švica zvišala cene za pivo. Švicarska vlada je sklenila, da zviša cene za pivo za 150 odstotkov. Zvišanje stopi v veljavo s 1. aprilom.

Izvoz tobaka iz Turčije zopet dovoljen. Turška vlada je sklenila, da je od 1. aprila nadalje zopet dovoljeno izvažati iz Turčije vsakovrstnega tobaka.

Nemčija prepovedala izvoz srebra. Nemška vlada je prepovedala izvoz srebra ali srebrnega denarja iz Nemčije. Potnikom, ki potujejo iz Nemčije v sosedne države, je dovoljeno vzeti seboj za 10 mark srebrnega denarja.

Švica dovolila izvoz čokolade. Švicarska vlada je dovolila, da se sme izvažati čokolada v sosedne države v poljubni množini.

Mesne karte v Nemčiji. Nemška vlada je sklenila, da upelje s 1. aprilom za Nemčijo mesne karte, ker se pričakuje, da bodo vsled tega nekoliko padle cene za meso, ki so se do sedaj precej visoke.

Ponarejeni srebrni goldinarji. Na Spodnjem Štajerskem kroži v zadnjih tednih zelo veliko število ponarejenih srebrnih goldinarjev ogrskega kova iz leta 1888. Ponarejeni goldinarji so napravljeni iz manjvredne kovinaste mešanice, s temnomodre barve in se jih prav lahko razločuje od pristnih, ker so veliko lažji. Ker je že bilo veliko oseb osleparjenih, torej pozor!

Uravnava plač vojnih ujetnikov. S posredovanjem Rudečega križa sta avstrijska in italijanska vlada odredili, da dobe naši ujeti častniki v laškem ujetništvu od 1. aprila naprej višje plače, kakor so jih dobivali dosedaj. Praporščaki in kadeti bodo dobivali plačo poročnikov, kadetni aspiranti mesečno 100 lir, moštvo pa plačo po šarži. Slično velja tudi za laške ujetnike, ki se nahajajo v našem ujetništvu.

Velika železniška nesreča v Ameriki. Blizu Clevelanda (Ohio) sta dne 29. marca zgodaj zjutraj v gosti megli trčila dva vlaka. Dosedaj so izpod razvalin potegnili 17 mrtvih in 25 ranjenih.

Na 21. porodu je umrla kramarica Rozina Mong iz Zirla. Prvega otroka je porodila, ko je bila 14 let stara. Omožena je bila dvakrat. S prvim možem je imela 14 otrok, z drugim pa sedem.

Dopisi.

Maribor. V baziliki Matere Milosti so se od 27. do 30. marca vršile duhovne vaje za ude tretjega reda sv. Frančiška. Slovenske pridige je imel ravnatelj slovensko-štajerske redovne skupine, č. g. o. F. Benicij Perc. Duhovnih vaj se je udeleževalo tudi obilo slovenskega vojaštva.

Maribor. V prihodnji seji mariborskega mestnega sveta se bo obravnavalo o mestnem proračunu za leto 1916. Vsi redni in izvanredni dohodki mestne občine za tekoče leto so preračunjeni na 2.178.313 K, izdatki pa na 2.171.066 K, torej preostanek 7.247 K. Izvanredni izdatki so preračunjeni na 752.212 K.

Maribor. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem pod predsedstvom deželnosodnega svetnika dr. Kočvarja se je vršila dvanedevna obravnava med mariborsko mestno občino in zvezo augsburških plinarov, zaradi prevzeta tukajšnje plinarne v mestno upravo ter zaradi tozadevne odkupnine. Šlo se je namreč za vprašanje, ali se morajo v svrhu določitve amortizacijske svote všteti v to svoto tudi obresti ter obrestne obresti. Mariborska mestna občina je prevzela s 1. januarjem 1915 tukajšnjo plinaro v lastno upravo, ter je ponujala 361.234 K odkupnine, dočim so zahtevali lastniki plinarne svoto 722.690 K, torej 361.455 K več, kakor je ponujala mestna občina. Glede odkupnine si je bilo sodišče popolnoma na jasnem, samo glede vprašanja obresti in obrestnih obresti bi še bilo potrebno strokovnjaško mnenje graške in dunajske trgovske zbornice, vsled česar je bila zanimiva obravnava preložena.

Maribor. Umrl je Janez Stiberc, desetletni sinček trgovca v Cvetlični ulici.

Maribor. Šolski sluga na tukajšnji višji državni realki, Šimon Fuchsbichler, je odlikovan s častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo ima v nedeljo, dne 2. aprila, popoldne po večernicah, svoj občni zbor. Odslej bodo tudi knjige in listi v čitalnici zopet na razpolago.

Ptuj. Dne 24. marca je umrl brivec Stanislav Klobučar.

Celje. Dne 26. sušca se je poročil v Celju g. Franc Mravljak, gimnazijski učitelj in nadporočnik v rezervi, z gospico Marto Zoro Hrašovec, hčerjo g. odvetnika dr. Juro Hrašovca. Bilo srečno!

Trbovlje. Dne 27. marca je bila poročena v tukajšnji župnijski cerkvi Frida Leiler, hčerka rudniškega ravnatelja v Hrastniku Franca Leiler, z rudniškim inženirjem in nadporočnikom v rezervi, Ladislavom Wendt. Nevestin starišina je bil nevestin oče Franc Leiler, ženinov pa trgovec Jožef Vouk iz Hrastnika.

Kapela pri Brežicah. Z velikim veseljem pričakujejo vsako leto Kapelčani praznik sv. Jožefa, ker na ta dan že deseto leto prihaja semkaj obhajati svoj god s slovesno sv. mašo in pridigo vlč. g. profesor vseučilišča v Zagrebu dr. Josip Pazman, ki je sedaj dekan bogoslovne fakultete, narodni zastopnik. Letos pa je še prišel v spremstvu gosp. profesorja Ferda Hefflerja, znanega pisatelja, ki je imel pridigo in g. župnika Stepinaca iz Brdovca. — Dne 12. t. m. je našel zaostno smrt pod lavino na južnem bojišču tukajšnji trgovec, poštenjak g. Anton Zorčič. Od naše ne velike župnije jih je padlo že čez 35. Bog daj jim in nam mir!

Brežice. Dne 24. marca t. l. je bil odlikovan četovodja Maksimilijan Pavlič, doma iz Buč, okraj Brežice za svoje junaštvo z zlato hrabrostno kolajno. Že poprej je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno 1. in 2. razreda. Odlikovanec se je junaško boril v hudih bojih pri Bovcu, kjer je bil težko ranjen. Njegovo zdravstveno stanje se obrača na bolje.

Zadnja poročila došla v petek dne 31. marca.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Dunaj, 30. marca

Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Mestoma boji prednjih straž.

Italijansko bojišče.

Na Goriškem so se zopet vršili noč in dan hudi boji. Ob območju so zopet na obeh straneh stopile v boj močnejše čete. Naše čete so ujele tukaj 350 Italijanov, med njimi 8 ča-

stnikov. Na ozemlju Doberdobske gorske planote je artilerijski ogenj skrajno živahen. Na višinah izhodno od Sela se nadaljujejo boji za nekatere strelske jarke.

Oddelek naših pomorskih letal je metal izdatno bombe na sovražne baterije ob izlivu Z do be.

Na ozemlju Fella in Plöcken, na fronti ob Dolomitih in pri Rivi topovski boji. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Mörer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 30. marca.

Francosko bojišče.

Na ozemlju Lihonsa (40 km izhodno od Amiens) je ujel majhen nemški oddelek, ki je napravil kratak sunek v francosko postojanko, 1 stotnika in 57 mož.

Zahodno od Moeze so skušali Francozi z močnim artilerijskim ognjem opetovano zavzeti gozdne postojanke severnoizhodno od Avocourta; bili so odbiti. V južno-izhodnem kotu gozda je prišlo do srditih bojev iz največje bližine; boji so se nadaljevali tudi ponoči, dokler se ni moral sovražnik danes zjutraj, dne 30. marca, tudi tukaj umakniti. Artilerijski boj se nadaljuje na obeh bregovih reke Moeze z veliko srditostjo.

Poročnik Immelman je v zračnem boju izhodno od Bapaune uničil dvanaajsto sovražno letalo in sicer angleški dvokrovnik, čegar posadka je bila ujeta.

Vsled metanja bomb na Metz je bil ubit eden vojak, nekaj drugih je pa bilo ranjenih.

Rusko bojišče.

Izhodno od jezera Naroč so Rusi včeraj, 29. marca, napadali nekoliko manj. Njihova artilerija je še ostala tukaj, kakor tudi zahodno od Jakobstadta in severno od kraja Vidzy živahno delavna. Pri kraju Postavy je zavlada mir.

Bombe na Valono.

Dunaj, 30. marca.

Uradno se razglasa:

Dne 29. marca predpoldne so 4 pomorska letala pod vodstvom linijskega poročnika Konjoviča bombardirala Valono. Več bomb je zadelo v baterije in vojaška kritja, spravišče zrakoplovov, veliko skladišče in na francosko zračno materno ladjo „Foudre.“ Kljub srditemu obstreljevanju so se vsa letala vrnila nepoškodovana.

Mornariško poveljstvo.

800 bomb na Solun.

Sofijski „Agence Telegraphique Bulgare“ poroča dne 30. marca:

Generalni štab poroča: Dne 27. marca je skupina 15 nemških zračnih letal bombardirala pristanišče v Solunu in francosko-angleško taborišče v bližini mesta. Letala so vrgla 800 bomb, ki so napravila veliko škodo. Zrakoplovci so opazovali razstrelbo, ki se je izvršila v nekem skladišču blizu kolodvora, in razstrelbo na sovražni ladji. Sovražno zračno brodoge je poskušalo napasti nemške zrakoplove. A poizkus je bil brezuspešen. 4 francosko-angleške zrakoplove so prisilili, da so se morali spustiti na tla, a druga letala so se morala umakniti.

Italijansko uradno poročilo.

Dne 29. marca.

V dolini Vermaglio (Noce) je zelo učinkujoči ogenj naše (italijanske) artilerije razpršil sovražne čete, ki so opravljale obrambna dela. Na železnicah in cestah v dolinah Vermaglio in Sugana neprestani promet z vlaki in gibanja čet, katera moti naša (italijanska) artilerija, kjerkoli je le mogoče. Na ozemlju Cima Val Piana (med Val di Calamento in Val Campelle) so napadli italijanski oddelki sovražne (avstrijske) delavske oddelke in jih razpršili.

Na postojanke, katere so zavzele italijanske čete pri sedlu Freikofel in pri Passo del Cavallo je bilo delovanje sovražne (avstrijske) artilerije včeraj zelo živahno. Naša artilerija je učinkujoče odgovarjala in je zapodila v beg majhne sovražne oddelke, ki so napravili napadalni poskus.

Na bojni črti ob Soči živahen artilerijski ogenj. Na kraški gorski planoti so bili včeraj zjutraj odbiti napadi, katere je podvzel sovražnik na višinah pri Gorici. Med Vermeljanom in Tržičem se je posrečil italijanski napad, v katerem je bilo ujetih več kakor deset sovražnikov.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 47:

Padlo moštvo:

Gaude Alojzij, pešec;
Karner Avgust, pešec;
Müller Franc, poddesetnik;
Seewald Mih., pešec; Strohmeier Jan., pešec;
Veršič Jožef, pešec, Maribor;
Zorec Rudolf, pešec, Maribor okolica.

Pešpolk štev. 87:

Ujeti častniki:

Eglseer Karol, nadporočnik;
Odörfer Adolf, poročnik;
Pischely Henrik, polkovnik;
Promer Artur, poročnik;
Wauke pl. Oton, stotnik.

Pešpolk štev. 47:

Ujeto moštvo:

Ačko Jurij, pešec, Maribor;
Baldssi Viktor, pešec; Bastiančič Jožef, nadomestni rezervist (Rusija); Botar Lovro, pešec (Rusija); Brencela Janez, pešec (Rusija); Dagostin Janez, pešec (Simbirsk, Rusija); Ekart Anton, pešec, Sv. Marjeta, Maribor (Rusija, Ačinsk); Fidler Janez, pešec;
Glanz Anton, pešec, Radgona;
Haas Franc, pešec; Haring Franc, pešec;
Kerhe Franc, pešec, Sp. Hoče (Rusija); Lorber Karol, četovodja, Maribor; Likavec Anton, narednik (Rusija); Lorenčič Janez, pešec, Maribor (Rusija); Leš Janez, pešec, Sv. Jakob, Maribor (Rusija); Mandel Jurij, pešec, Maribor; Matalan Henr., tit. narednik;
Mur Rudolf, pešec (Rusija); Neumeister Anton, pešec, Radgona.
Pahernik Jurij, poddesetnik, Gomilica (Rusija); Pramesberger Anton, pešec (Rusija); Pret er Karol, pešec (Rusija); Proneg Franc, pešec (Rusija); Rothammer Karol, nadomestni rezervist, Rus.); Schlesinger Vinko, nadomestni rezervist, Maribor (Srbija); Schwarz Jurij, nadomestni rezervist, (Rusija); Schweinzer Leopold, nadomestni rezervist (Rusija); Sieber Jakob, nadomestni rezervist (Rusija); Simončič Jožef, pešec; Sossich Anton, pešec, (Rusija); Stani Friderik, nadomestni rezervist (Rusija); Strohmeier Simon, nadomestni rezervist (Rus.); Stübel Franc, nadomestni rezervist (Rusija); Sudič Anton, pešec (Rusija); Tibler Franc, nadomestni rezervist (Rusija); Toman Janez, pešec (Rusija); Valter Jožef, pešec (Rusija); Winter G., pešec, Gomilica (Rusija); Zöhrer Karol, pešec (Rusija).

Domobranski pešpolk štev. 26:

Ranjeni častniki:

Freimut Egon, praporščak;

Gmajner Anton, praporščak, Brežice;
Kasperl Ivan, stotnik;
Lukner Franc, kadet, Ljutomer;
Mitteregger H., kadet.

Padlo moštvo:

Beran Jožef, poddesetnik; Benk Janez, desetnik;
Fabian Janez, pešec, Sv. Jakob, Maribor; Fischer Jožef, pešec, Ptuj; Frisch Janez, pešec, Maribor, Zrkovei;

Gačnik Vinko, poddesetnik, Radvanje;
Harp Friderik, pešec, Sv. Jakob, Maribor;
Iljaš Matija, pešec, Sv. Peter, Brežice;
Jezernik Leopold, pešec, Maribor;

Kapun Janez, Črešnjevce; Knez Alojzij, pešec, Solčava; Kokojan Franc, pešec, Ljutomer; Kovačič Feliks, pešec, Sv. Barbara, Ptuj; Kroflič Janez, pešec, Celje; Kugler Alojzij, pešec, Prešica, Celje; Kukovec Mihael, pešec, Ptuj; Kumer Friderik, pešec, Konjice; Kuzman Luka, pešec, Konjice;

Lorber Franc, pešec, Marija-Reka;

Maier Franc, pešec; Majcenič Janez, pešec, iz Radgone; Mastinšek Janez, pešec, Rogaška Slatina; Matl Peter, štabni narednik; Melak Roman, pešec; Močnik Jožef, pešec, Ponikva; Mohorko Matija, pešec; Možina Jožef, pešec;

Neuwirt Konrad, pešec, Fram;

Oman Simon, pešec, Maribor, Sv. Peter; Ott Viljem, poddesetnik, Sv. Ilj, Maribor;

Pavlič Gustav, desetnik, Maribor; Pegrin Matija, pešec; Peisa (?) Ljudovik, pešec, Sv. Pavel, Celje; Permoser Leopold, desetnik, Maribor; Peruci Konstantin, pešec, Brežice; Pihler Franc, pešec, Maribor; Pinter Jožef, poddesetnik, Sv. Krištof, Celje; Pölzl Jožef, pešec, Radgona;

Rajšp Janez, pešec, Maribor; Rus Karol, enoletni prostovoljec;

Saftič Marijan, pešec; Sajko Peter, poddesetnik; Scherling Andrej, pešec; Schweinzer Anton, pešec; Skutnik Avgust, poddesetnik, Sv. Pavel; Janez Strohmeier, pešec;

Tacer Anton, pešec, Spielfeld; Tovornik Andrej, poddesetnik, Sv. Lovrenc, Celje;

Vervega Andrej, pešec, Sv. Jakob, Maribor; Vnuk Jakob, pešec, Ptuj; Vojčko Mihael, pešec, Brežice; Vijačko Janez, pešec, Sv. Lenart, Maribor.

Razni:

Padli častniki:

Kargl Rihard, praporščak, poljski lovski bataljon štev. 9;

Štepec Jožef, nadporočnik iz Maribora, 27. črnovojniški pešpolk;

Tobiš Edmund, kadet, domobranski pešpolk 30;

Verner Vaclav, kadet, domobranski pešpolk 30;

Vašič Viktor, nadporočnik, poljski lovski bataljon štev. 12;

Wenklar Stanislav, kadet, poljski lovski bataljon štev. 7.

„Novi Pridigar“ I. letnik, krasno vezan, se dobi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 8 k. P. s. Naročniki, ki so se vso ali deloma dolžni naročnino, so prošeni, da pošljejo zaostale svote **semraj** po razposlanih položnicah, sicer pa tudi po poštnih nakaznicah.

49

Na Kalvarijo!

30 Krizevih potov.

Spisal Franc. Ser. Segala.

Ljudska izdaja.

Mala 8a. 640 stranic.

Pregled vsebine:

1. Krizev pot romarjev na Krizevi cesti v Jeruzalem. — 2. Krizev pot jeruzalemskih frančiskanov (l. 1875) — 3. Novejši jeruzalemskih frančiskanov. — 4. K. p., navadno Rmski imenovan. — 5. K. p. sv. Leonharda Porto-Mauriskega. — 6. K. p., sv. Alfonza M. Liguori. — 7. K. p. kardinala Pavla Melchers-a. — 8. K. p., (splošni) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 9. K. p., slov. amerik. škofa Friderika Baraga. — 10. Pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom. — 11. V čast Srca Jezusovega. — 12. Na dan sv. obhajila. — 13. K. p., (stanovski) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 14. Za društvo sv. Jožefa krščanskih mož. — 15. Za društvo sv. Ane krščanskih žen. — 16. Za delavce in služabnike. — 17. Za mladeniče (A. M. Slomšekov). — 18. Za dekleta (Slomšekov). — 19. Za Marijansko kongregacijo deklet. — 20. Za družbo Marijinih otrok. — 21. Za šolarje priprava na prvo sv. obhajilo. 22. Za redovnike in redovnice obnovitev samostanske obljube. — 23. K. p., za adventni čas. — 24. Za predpepelčni čas. — 25. Za postni čas — 26. K. p., na Veliki petek. — 27. Za čas posebnih stisk in nadlog. 33. Za čas vojske. 29. Za verne duše. — 30. Memento mori! Sledi popoln molitvenik obsegajoč „mašo v čast trpljenja Jezusa Kristusa“ vse litanije, spovedne in obhajilne molitve, razne molitve in pobožnosti o trpljenju Jezusovem, pesmi i. t. d.

Ko pridete v Maribor, dajte si je v prodajalni tiskarne sv. Cirila predložiti na ogled; ali pa jo naročiti takoj po pošti. Dobi se knjiga v treh različnih vezavah: 1. z rudečo obrezo za K 250. 2. z zlato obrezo za K 320. 3. krasna izdaja za K 350. Po pošti poslan stane vsak komad 20 vin. več. Kdor si knjigo po pošti naroči, naj pošlje denar po nakaznici naprej in naj priloži za vsak komad 20 vin. za poštnino.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane trvdke Mauthner, ki se dobijo pri domači trvdke

Ivan Ravnikar, Celje.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiweis: Tolažba dušam v vica, rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Cede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Cede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Liguorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec. pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec. sv. pesmi za domačo službo božjo (za se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hođi za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauk in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlato obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teci mi pomagati! K 2.—.
Podgoro: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali dekliske bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmied: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekircami 50 vin., zel. obreza s sekircami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Sfava Gospodu (velike črke). K 2.30.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitev. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kažipot v nebeško domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Segula: Na Kalvarijo, obsega 30 krizevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljice: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariši za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebese za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštnino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje la obverovati se bolezninogo jo zdraviti.

2. Oseba s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdravi.

3. Vdrušljivi, katerim Sirolin znatno olajša naduho.

4. Širokuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vpehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
in K. A.

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sveče prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 2 K 40 v. Vosek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhova cesta.

Od vojaške oblasti imenovani komisar za nakupovanje sena in slame kupim vsako množino sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Melje šte. 29.

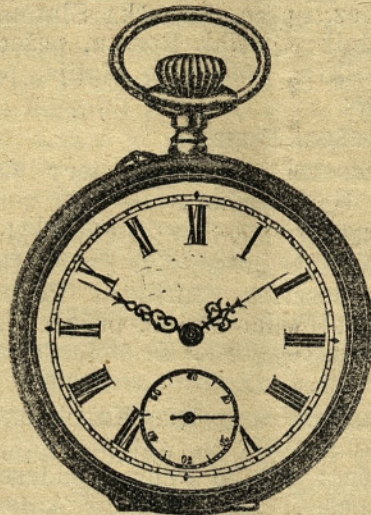
Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje: Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Ure! Ure!
v veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil

Precizijske ure, Schafhausen,
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova,
zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

U R E
Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocnost, srebrnine in optičnih reči po vsaki cen.

Tudi na obroke. - Ilustr. esakl zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura K 5 50
Pristna srebrna ura K 7 -
Original omega ura K 24 -
Kuhinjska ura K 10 -
Budilka niklasta K 5 -
Poročni prstani K 2 -
Srebrne verižice K 2 -

Večletno jamstvo.
Nasl. Dietfinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatno in srebro.

Trgovski učene, z dobrimi šolskimi spravevali, iz poštene biše, ki mora obiskovati trgovsko šolo, sprejme v trgovino A. Pinter, Slov. Bistrica.

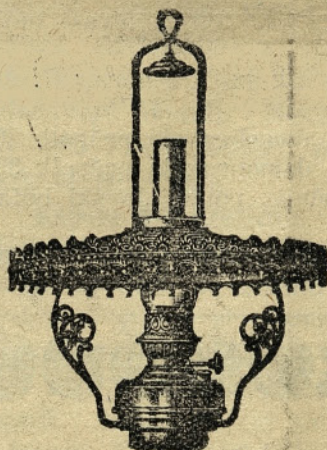
Dva dijaka ali dve gospodični se vzamejo na stanovanje in hrano Maribor, Badgasse 11, levo 7.

August Günther

svečar v Slovenjemgradu
kupi vsako množino

**čebelnega
voska in voščin**
po najvišji ceni.

Naročajte in
razširjajte
„Stražo“!

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo!
Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za odobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

vsake srede, vsak petek in vsak sobota dan od 8. do 12. ure in vsake nedelje od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 %, od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdržene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in posojilo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolгови pri drugih zavodih in mestnih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dala posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Dale posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastave vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.